

**Uddannelsesprogram
for hoveduddannelsen
i
gynækologi og obstetrik
ved**

Ringkjøbing Amt

og

Skejby Sygehus

Redaktionel kommentar. Pkt. 1 samt 4-7 er udarbejdet fælles for Region Nord, punkterne 2 og 3 er afdelings-specifikt udarbejdede. Der kan derfor forekomme et vist overlap i tekstindhold specielt i kompetenceskemaerne som forhåbentligt blot vil fungere ved at tydeliggøre de valgte evalueringsstrategier.

1. Indledning

Gynækologi og obstetrik har udviklet sig til at være et speciale, hvor kvinden og hendes familie og ikke sygdomme og organer er i fokus. Specialet har tidligere traditionelt hørt til det kirurgiske område, men består i dag af et vidt spektrum af delområder. Disse omfatter almen gynækologi, reproduktiv gynækologi, urogynækologi, gynækologisk onkologi og føto-maternel medicin.

Gynækologi og obstetrik omfatter forebyggelse, udredning og behandling af sygdomme og symptomer i de kvindelige kønsorganer, diagnostik og behandling af fertilitetsproblemer, svangerskabsforebyggelse, svangerskabsafbrydelse og kønshormonbehandling af kvinder. Specialet omfatter endvidere udredning og behandling af kvinder med sygdomme, der skyldes forandringer i bækkenbund og nedre urinveje. På flere sygehuse behandler gynækologer i samarbejde med de retsmedicinske institutter ofre for seksualiseret vold. Endvidere varetager gynækologer i speciallægepraksis lidelser i mammae og er aktive i opsporing af brystkræft.

Obstetrik (fødselshjælp) omfatter sundhedsfremme, forebyggelse, undersøgelser og behandling under svangerskab, fødsel og i barselsperioden. Desuden varetager specialet en stor del af den prænatale genetiske rådgivning, herunder de prænatale diagnostiske prøveudtagninger i et nært samarbejde med kromosomlaboratorierne. Terapeutiske indgreb på syge fostre udføres kun på højtspecialiserede afdelinger indenfor specialet.

Specialet har en bred berøringsflade til almen praksis, idet svangerskabsforebyggelse, svangreomsorg og gynækologiske problemstillinger udgør en stor del af virksomheden i almen praksis.

En væsentlig del af arbejdet i specialet foregår i speciallægepraksis. Hovedparten af de gynækologiske speciallægepraksis findes i de større byområder. En del af den gynækologi, som ikke forudsætter indlæggelse eller generel anæstesi inklusive visse ambulante operationer, foregår i gynækologisk speciallægepraksis.

Specialet samarbejder med jordemodervæsnet omkring svangerskab og fødsel. Specialet har endvidere samarbejde med anæstesi, pædiatri, klinisk genetik, onkologi, patologi, psykiatri, radiologi, intern medicin, retsmedicin, urologi og kirurgisk gastroenterologi.

Specialets videnskabelige selskab hedder DSOG (Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi). Der henvises til www.dsog.dk for yderligere oplysninger.

I **REGION NORD** findes der universitetsafdelinger på Skejby Sygehus og Aalborg Sygehus Nord samt specialafdelinger på 6 centralsygehuse (Sygehus Vendsyssel, Sygehus Nord (Thisted), Viborg, Herning, Randers og Silkeborg). Regionen varetager alle aspekter af det gynækologiske/obstetriske speciale. Universitetssygehuseenes landsdelsfunktioner fremgår af Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <http://www.sst.dk/publ2002/specialeplanlaegning/html/index10.html>

Praktiserende gynækologer varetager en del af specialet i Nordjyllands, Viborg og Århus amter.

For at påbegynde speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik kræves dokumenteret dansk ret til selvstændigt virke som læge; dvs. at turnusuddannelsen på 18 måneder skal være afsluttet.

Den gynækologiske/obstetriske speciallægeuddannelse er berammet til 5 år og består af introduktionsuddannelsen (12 måneder) og hoveduddannelsen (48 måneder). Hoveduddannelsen skal påbegyndes senest 6 år efter afsluttet introduktionsuddannelse.

Hoveduddannelsen er sammensat af 1 år på højt specialiseret gynækologisk/obstetrisk afdeling (HSE), fulgt af ½ år på kirurgisk afd. på funktionsbærende enhed (FBE) og 1½ år på gynækologisk/obstetrisk afd. på FBE og sluttelig 1 år på HSE. I hoveduddannelsen indgår der obligatoriske tværfaglige og specialespecifikke kurser, færdighedsudviklende perioder, forskningstræning samt mulighed for klinisk fokuserede ophold.

Formålet med den gynækologisk obstetriske hoveduddannelse er at den uddannelsessøgende skal:

- opnå kompetencer, der gør det muligt at varetage vagtarbejdet, og under ledelse af overlæge varetage det daglige arbejde på en gynækologisk obstetrisk afdeling
- tilegne sig viden, færdigheder og holdninger på et niveau, så han/hun selvstændigt kan undersøge og udrede alle almindeligt forekommende gynækologiske og obstetriske sygdomme
- blive i stand til at varetage egen faglige udvikling
- blive i stand til at varetage klinisk undervisning og supervision
- blive fortrolig med at inddrage etiske problemstillinger
- blive i stand til at udvikle interesseområder på internationalt niveau

I målbeskrivelsen og logbogen for specialet er anført hvilke minimumskompetencer, der kræves for at få anerkendt et hoveduddannelsesforløb. www.dsog.dk/maalbeskrivelse

2. Præsentation af uddannelsesforløbet

Ansættelsesforløb

Hoveduddannelsen er på 48 måneder og forløber som følger:

Der indgår 4 ansættelser			
Fase 2	12 mdr.	Skejby	Vagtlag: Initialt forvagt, efter 6 mdr i R1/ speciallægevagtlaget sammen med overlæge i tilstedeværelsesvagt Overordnet mål: obstetrik og endoskopi
Kirurgi	6 mdr.	Holstebro	Overordnet mål: Kirurgiske og urologiske lidelser Forvagt
Fase 3	18 mdr.	Herning	Vagtlag: Bagvagt med passende supervision Overordnet mål: åbne gynækologisk operationer
Fase 4	12 mdr.	Skejby	Vagtlag: R1/speciallægevagtlaget Overordnet mål: urogynækologi & onkologi. Herefter mulighed for 6 mdr's valgfri ophold
I alt	48 mdr.		Herefter speciallæge, hvis målbeskrivelsens kompetencekrav er opfyldt

Ansættelse på gynækologisk-obstetrisk afdeling, Ringkjøbing Amt, medfører, at lægen har hovedtjenestested i Herning med udetjeneste i Holstebro maksimalt en gang ugentlig. For overskuelighedens skyld refereres i det følgende kun til Herning, når denne ansættelse omtales

Præsentation af ansættelsesstederne

Herning (for yderligere information henvises til www.sundhed.dk)

Gynækologisk-obstetrisk afdeling, Ringkjøbing Amt, består principielt af tre klinikker beliggende på henholdsvis Herning, Holstebro og Ringkjøbing Sygehuse. Klinikkerne er een afdeling med fælles lægestab og afdelingsledelse. I Herning findes amtets børneafdeling, hvorfor den mest patologiske obstetrik samles her. Der er ca. 1800 fødsler / år. I obstetrisk ambulatorium findes skanneafsnit, hvor også amtets prænatale diagnostik udføres. Den stationære operative gynækologi foregår udelukkende i Herning, hvor der tillige findes gynækologisk ambulatorium med alle speciallets interesseområder. Al dagkirurgi i amtet foregår i Herning med undtagelse af sterilisationer og en del af de provokerede aborter, som foretages i Ringkjøbing. Vagten dækkes i øjeblikket af en reservelæge i forvagt og en 1.-reservelæge / speciallæge i boligvagt.

I Holstebro findes ca. 1200 fødsler / år med tilhørende obstetrisk ambulatorium samt et gynækologisk ambulatorium, som betjenes af en bagvagtskvalificeret læge. Ønsker en reservelæge at lægge et antal ambulatoriedage i Holstebro, vil det kunne arrangeres efter forudgående aftale. Vagten dækkes af en speciallæge i tilstedeværelsesvagt.

I Ringkjøbing foregår der ca. 400 fødsler / år. Endvidere foretages samtlige sterilisationer og en vis del af de provokerede aborter her. Vagten dækkes af sygehuslæger, og de gynækologiske speciallæger har således ikke nogen udetjeneste i Ringkjøbing. Hvis det skønnes formålstjenlig, vil en reservelæge efter nærmere aftale kunne tilbringe et antal dage i Ringkjøbing for at opnå øvelse i at foretage laparoskopisk sterilisation.

Samlet foretages der årligt ca. 800 større gynækologiske operationer samt et tilsvarende antal dagkirurgiske indgreb. I afdelingens ambulatorier ses årligt ca. 23000 patienter med nogenlunde ligelig fordeling mellem gynækologi og obstetrik.

Som det således fremgår af ovenstående, vil den uddannelsessøgende være ansat med hovedtjenestested i Herning, men lejlighedsvis udetjeneste i Holstebro. Der vil altid være behørig adgang til supervision, uanset hvor den uddannelsessøgende forretter tjeneste.

Den faste lægestab indgår i en række tværfaglige teams, mens reservelægelaget af hensyn til bredden i uddannelsen ikke er søjleopdelt. Der findes i øjeblikket følgende teams : obstetrik, almengynækologi inkl. blødningsforstyrrelser, infertilitet inkl. endokrinologi, urogynækologi og onkologisk gynækologi.

Afdelingen er lønsumsstyret, hvilket betyder, at der ikke findes en egentlig personalenormering, eftersom afdelingsledelsen frit kan disponere over budgettet til at ansætte det personale, der skønnes optimalt. Den faste lægelige bemanning kan ses på www.sundhed.dk, hvor der løbende opdateres oplysninger om afdelingen, herunder også personalesituationen.

Holstebro, Kirurgisk Klinik og Urinvejskirurgisk Afd.

De kirurgiske afdelinger og anæstesiaafdelingerne er i Ringkjøbing Amt samlet i Kirurgisk Center. Amtets 4 kirurgiske afdelinger er nu samlet i Kirurgisk Afdeling, Ringkjøbing Amt, med klinikker i Herning, Holstebro, Tarm og Lemvig. Der er fælles afdelingsledelse og separate klinikledelser. Urologien i amtet er i 2003 samlet i Urinvejskirurgisk Afdeling på Holstebro Sygehus.

Kirurgisk Klinik modtager patienter med gastroenterologiske lidelser og mammalidelser. Klinikken har amtsfunktion i behandlingen af oesophagus- og cardiacancer. Optageområdet er på ca. 90.000 personer. Den medicinske gastroenterologi er i Holstebro placeret i Kirurgisk Klinik med et selvstændigt afsnit med 9 senge og ambulatorium. Til funktionen er knyttet 2 overlæger, som er speciallæger i medicinsk gastroenterologi. Kirurgisk Klinik har 2 sengeafdelinger med i alt 31 senge. Til afdelingen er knyttet et ambulatorium, en stomiklinik og et endoskopisk afsnit med en stor aktivitet i form af gastroskopier, koloskopier og ERCP.

Urinvejskirurgisk afdeling modtager patienter med urinvejskirurgiske lidelser. Optageområdet er hele amtet ca. 272.000 personer. Afdelingen har 2 sengeafdelinger og en omfattende ambulante aktivitet.

Afdelingerne har separate speciallægestabe og separate bagvagter, mens forvagten er fælles. Som reservelæge har man alternerende dagtjeneste ved de to afdelinger.

Yderligere information om afdelingerne kan fås på www.sundhed.dk.

Skejby Sygehus, Gynækologisk – obstetrisk afdeling

Gynækologisk-obstetrisk. afd. Y er en universitetsafdeling med lands/landsdelsfunktion indenfor en række graviditetsrelaterede tilstande samt gynækologisk onkologi, avanceret uro-gynækologi og avanceret endometriose behandling. Afdelingen dækker i øvrigt hele det gynækologiske obstetriske fagområde, men er i daglig praksis, fraset i vagterne, adskilt i 3 søjler: den gynækologiske og den obstetriske søjle samt fertilitetsklinikken. Afdelingen betjener Århus kommune og omliggende kommuner som basisafdeling, svarende til et befolkningsgrundlag på 250.000 indbyggere. Mange af patienterne kommer fra hele Århus Amt (ca. 500.000 indbyggere). Ca. 2% af indlæggelserne kommer fra naboamterne mv

Afdelingen havde i 2002 4.344 fødende. Ca. 70% var normalt fødende. Kejsersnitsfrekvensen var 20 %. I 2002 var antallet af udskrevne gynækologiske patienter 3.400. Der var ca. 4.400 besøg på den gynækologiske akutstue. Der udførtes i 2002 ca. 3600 ikke ambulante operationer (heraf mange som endagsindlæggelser eller korttids indlæggelser) og ca. 3400 ambulante indgreb.

Afdelingen har en lang række uddannelses- og forskningsforpligtigelser som en del af Århus Universitetssygehus. Det forventes, at alle læger sørger for at holde sig opdateret med den nyeste viden indenfor de relevante fagområder og dermed bidrage til en bestandig udvikling af afdelingens indsats overfor brugerne/patienterne.

Ledende overlæge, ph.d. Kristjar Skajaa og oversygeplejerske Anne Birte Garde udgør sammen afdelingsledelsen. Hvert afsnit har afsnitsledelse, som består af afdelingspsygeplejersken sammen med en overlæge. Afsnitsledelserne refererer til afdelingsledelsen. Afdelingsledelsen har et formaliseret ledelsesmæssigt samarbejde med cheffjordemoder Anni Wyrtez. Afdelingen har en klinisk professor, stillingen pt ubesat.

Se også afd Y's hjemmeside: <http://www.auh.dk/sks/afd/afdy/dk/index.htm>

3. Præsentation af kompetenceudvikling

Ansættelsesperiode: fra / - 200 til / - 200

Mentor:

Vejleder:

Vejleder:

Vejleder:

Vejleder:

Skejby sygehus:

Grundet søjleopdeling udpeges 3 vejledere. Det forventes, at disse kommunikerer med hinanden, specielt ved søjleskift:

Herning:

- Gynækologi (ca. 12 mdr.): En af afdelingens faste speciallæger vejleder gennem hele forløbet.
- Obstetrik (ca. 3 mdr.): -do-. Om nødvendigt udpeges en ad hoc-vejleder fra obst team
- Valgfrit (ca. 3 mdr.): -do-.

Gennem hele forløbet er den uddannelsesansvarlige overlæge hovedsupervisor på OP.

Målbeskrivelsen for hoveduddannelsen beskriver hvilke kompetencer der skal opnås i løbet af hoveduddannelsen, heraf skal 71 attesteres i logbogen.

Nedenstående uddannelsesprogram er opbygget således (se skabelonen), at der for de enkelte kompetencer er angivet, hvordan kompetencen skal opnås i dette forløb (læringsstrategien) og hvilken evalueringsstrategi, der skal anvendes. De anvendte begreber og forkortelser forklares nærmere i kapitel 4 og 5 samt i målbeskrivelsen www.dsog.dk/maalbeskrivelse. Logbogen findes på www.dsog.dk (porteføljer).

Uddannelsesprogrammet indeholder dermed alle de nødvendige oplysninger til afholdelse af vejledersamtalerne.

Kompetencer De enkelte kompetencer er hentet direkte fra målbeskrivelsen	Uddannelsesprogram Beskriver hvordan de enkelte kompetencer skal opnås. Fx uddannelses uger, fokuserede ophold m.m.
Evalueringsstrategi Er hentet direkte fra logbogen Se nedenstående skema	Uddannelsesplan Individuelle aftaler med vejleder, noter til anvendelse ved vejleder samtaler m.m.

Følgende kompetenceniveauer anvendes ved de procedurerelaterede færdigheder, der evalueres ved brug af checkliste. De er anvendt mere bredt i kompetenceskemaet for at illustrere progressionen i kursistens kompetenceudvikling i forløbet.

Kompetenceniveauer for procedurerelaterede færdigheder	
A	Har set, hørt eller læst om Normalt vil det indebære, at man har overværet proceduren
B	Nøje supervision Kan udføre proceduren under nøje supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være på stuen evt. i vask)
C	Nogen supervision Kan udføre proceduren under nogen supervision. (Ved operative indgreb eller fødegangsarbejde vil vejleder typisk være orienteret med henblik på evt. assistance)
D	Uden supervision Kan udføre proceduren uden supervision. Operative procedurer kan typisk udføres i vagten med vejleder på tilkald fra hjemmet
E	Undervise Kan supervisere og undervise i proceduren (Typisk skal kursisten have superviseret yngre kolleger 5 eller flere gange i proceduren)

Mht kompetenceudvikling indenfor de enkelte områder og ansættelser er det angivet, hvilke kompetencer den uddannelsessøgende som minimum skal have opnået efter hver ansættelse. Dette er aftalt mellem Herning og Skejby, og væsentlige afvigelser fra det planlagte vil give anledning til, at de berørte afdelingers uddannelsesansvarlige overlæger skal inddrages.

Færdighedsudviklende perioder

Den basale oplæring i de gynækologiske kirurgiske færdigheder finder sted i den del af fase 2, der foregår på afd Y6 og ikke som en afgrænset periode med funktion på operationsgangen.

Arbejdstilrettelæggelsen skal sikre at den uddannelsessøgende får det nødvendige antal OP dage med supervision af speciallæge. Operationsplanlægningen skal yderligere sikre at indholdet på OP-dagene har uddannelsesværdi.

Via booking i ambulatoriet, Herning, sikres, at den uddannelsessøgende ser et sufficient antal af relevante patienter.

Den færdighedsudviklende periode på fødegangen sikres ved, at den uddannelsessøgende kun har funktion (dagarbejde) i obstetrisk søjle de første 6 mdr af ansættelsen i fase 2. Arbejdstilrettelæggelse sikrer det nødvendige antal dag på fødegang og ambulatorium.

Ultral lyd: 2x1 uges obstetrisk ultralyd på Skejby Sygehus. Herudover oplæring i gynækologisk UL i forbindelse med fertilitetsuge og metorrhagi oplæring.

Fokuserede kliniske ophold

5 dage på Fertilitetsklinikken, Skejby Sygehus (placeret i fase 2).

3 –5 dage på neonatal afdelingen enten på Herning Sygehus eller Skejby Sygehus, neonatal afdeling
(placeret i fase 3)

Kompetenceskema

5.2.1.1. Kirurgi Kompetence Udrede, informere og vurdere behovet for akut behandling af patienter med akutte kirurgiske og urologiske lidelser samt postoperative komplikationer	Uddannelsesprogram Deltagelse i det daglige arbejde, herunder det fælles vagtarbejde mellem parenkymkirurgisk afdeling og urologisk afdeling . Ansvar for egne patienter.
Evalueringsstrategi Direkte observation PV af 3 cases	Uddannelsesplan
Kompetence Udføre <ul style="list-style-type: none">• Suprapubisk blæredrænage• Cystoskopi• Rektoskopi• Ascitespunktur• Under supervision anlægge ureterkateter	Uddannelsesprogram Deltagelse i ambulatoriet og på OP Om nødvendigt individuelt aftalt fokuseret ophold hos urologisk afsnit / afdeling i dagtid Vedr. ascitespunktur gælder, at dette ikke mere foretages på kirurgisk afdeling, eftersom det er blevet en radiologisk procedure. Det tilstræbes, at den uddannelsessøgende kan lave ad hoc aftaler med radiologisk afdeling, så metoden kan læres (niveau A/B). Såfremt der ikke er tilstrækkelig patientvolumen under den uddannelsessøgendes ansættelse på kirurgisk afdeling til, at dette niveau opnås, er det aftalt med den uddannelsesansvarlige overlæge på gynækologisk afdeling, at man her vil være behjælpelig med at sikre tilstrækkelig erfaring. Øvrige niveauer : suprapubisk blæredrænage niveau C; cystoskopi niveau D; rektoskopi niveau C; anlæggelse af ureterkateter niveau A/B
Evalueringsstrategi Direkte observation Optælling fra checkliste	Uddannelsesplan

<p>Kompetence Stille indikationer for billeddiagnostiske undersøgelser af abdomen, urinveje og genitalia.</p>	<p>Uddannelsesprogram Deltagelse i det daglige arbejde, specielt med fokus på konferencerne.</p>
<p>Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetence Anvende basal kirurgisk teknik til at åbne og lukke abdomen, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • identificere normal anatomi og abnorme varianter i bugvæg og bughule; specielt det lille bæcken samt retroperitoneum svarende til ureteres • monitorere det postoperative forløb og diagnosticere samt planlægge behandling af komplikationer 	<p>Uddannelsesprogram Deltagelse i U-kursus i operative færdigheder Deltagelse i det daglige OP-program, hvor den uddannelsessøgende udfører det, som vedkommende er kvalificeret til, herunder altid åbning og lukning af abdomen i ukomplicerede tilfælde under fornøden supervision af speciallæge. Om nødvendigt positiv særbehandling ved operationsplanlægningen</p>

<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i operative færdigheder. Observation af kliniske færdigheder. Checkliste til optælling af indgreb, herunder åbning og lukning af abdomen. Vejledersamtale med fokus på de operative indgreb</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetence Udføre</p> <ul style="list-style-type: none"> • appendektomi • adhærenceløsning <p>Identificere</p> <ul style="list-style-type: none"> • ureteres peroperativt • suturere blærelæsioner og serosabristninger 	<p>Uddannelsesprogram Udføre alle appendektomier, som naturligt forekommer, når den uddannelsessøgende har vagt under fornøden supervision af speciallæge. Superviseret foretage adhærenceløsning, når dette forekommer. Superviseret suturere blærelæsioner og serosabristninger, når disse forekommer.</p> <p>U-kursus</p>
<p>Evalueringstrategi Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale i forbindelse med operative indgreb Checkliste til optælling af appendektomi</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>5.2.1.2. Operativ gynækologi Kompetence Samle og demonstrere anvendelse af laparoskopisk udstyr og udføre laparoskopi med</p> <ul style="list-style-type: none"> • sterilisation, • adhærenceløsning, 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Y6 (mål: C-niveau) Basal kompetence: Indenfor de første 6 uger gennemføres træningsprogram i laparoskopisk instrumentarium og pelvictrainer og kompetencen dokumenteres med videooptagelse af øvelse som</p>

<ul style="list-style-type: none"> • tubotomi, • salpingektomi, • resektion af ovariecyster og ovarier 	<p>herefter godkendes af vejleder mhp erhvervelse af ”kørekort” til laparoskopi på niveau B. Der udleveres et sæt relevante artikler, men fase 2 lægen forventes selv at opsøge yderligere litteratur. Egentlig laparoskopisk uddannelse foregår herefter som assistent og superviseret operatør ved adnexindgreb. Det tilstræbes, at lægen får mulighed for at følge patienten gennem hele forløb i tæt samarbejde med speciallægerne på Y6. Uddannelsen foregår endvidere som assistent til mere avancerede procedurer som LAVH og endometrioseoperationer. Operation for ex grav udføres primært af afdelingens kursister under supervision. Dette sikres ved at andre overtager evt arbejdsopgaver som kursisten evt varetager.</p> <p>Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3, Herning (mål: D-niveau) Ved deltagelse i arbejdet på DagKirurgisk Enhed (DKE) og til en vis grad på OP opnår kursisten træning i de færdigheder, som basalt er indlært i Fase 2. Om nødvendigt foretages positiv arbejdstilrettelæggelse, så kursisten får det fornødne antal operationer. Dette må dog formodes kun undtagelsesvis at være nødvendigt.</p>
<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i operative færdigheder Observation af klinisk arbejde CL: operative laparoskopiske indgreb.</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Demonstrere anvendelse af diagnostisk hysteroskopisk udstyr og udføre diagnostisk hysteroskopi</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Y6 (mål: C-niveau) Oplæring i hysteroskopi i forbindelse med dagkirurgiske indgreb på OP stue 5 og 6 samt i dagkirurgisk klinik på torsdage under supervision af speciallæge. Sempel polypfjernelse indgår som en del af oplæringen. Selvstændig indgreb videofilmes i passende omfang og evalueres med vejleder Deltagelse i U-kursus.</p>

	<p>Fase 3 Herning (mål: hysteroskopi på D-niveau, TCER på B-niveau) Deltagelse i arbejdet i DKE, gerne med egne patienter fra ambulatoriet. Ved fibromresektion og TCER fornøden supervision af speciallæge. Kursisten kan ikke forvente at kunne foretage TCER på egen hånd.</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i operative færdigheder Observation af klinisk arbejde CL: hysteroskopier</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Beskrive indretning og funktion af elektro-termiske instrumenter i åben og endoskopisk kirurgi, herunder uni- og bipolar koagulation, incision, og "spray-strøm"</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 (mål: niveau D) Principperne gennemgås i forbindelse med introduktion til operationsgangen Deltagelse i U-kursus</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i operative færdigheder Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udføre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hysterektomi • Tubotomi • Salpingektomi 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 på Y6 (mål: niveau B) Deltager i forundersøgelsesambulatoriet på Y6 med det mål at kunne stille operationsindikation efter konferering med speciallæge. Opererer under supervision af vejleder eller anden spe-</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Resektion af ovariecyster • Ooforektomi 	<p>ciallæge. Følger patienten postoperativt - selvstændigt og eller i samarbejde med supervisor. Deltager i et eventuelt ambulantly kontrolforløb. Der estimeres med 7-8 hysterektomier per kursist til basal oplæring. Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: niveau D)</p> <p>Deltagelse i det almindelige operationsprogram. Positiv OP-tilrettelæggelse til fordel for kursisten, hvis dette undtagelsesvis findes nødvendigt. Initialt superviseres af speciallæge, men målet er hurtigt at få kursisten sat i stand til at operere med mindre erfaren assistent med mulighed for tilkald af speciallæge ved problemer. Det forventes, at kursisten opnår i alt 30-35 hysterektomier, hvoraf 10-15 er vaginale hysterektomier på ikke-decenderet uterus, samt 10-15 adneksindgreb Det er ikke muligt at sætte et antal på de øvrige indgreb, da disse ofte vil have en mere akut eller lejlighedsvis karakter. Mangler en kursist enkelte af disse indgreb for at opnå fornøden rutine, foretages en positiv tildeling via OP-planlægningen.</p> <p>Fase 4 på Y5 (Mål: niveau D)</p> <p>Varetager selvstændigt forundersøgelsesambulatorium. Varetager specialistfunktioner i samarbejde med "ekspert". Ingen faste operationsdage, men opererer på overlægers operationsdage med eller uden assistance af overlæger. Følger patienten i det postoperative forløb. Tilstræber at se patienten i et eventuelt ambulantly postoperativt forløb.</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i operative færdigheder CL: hysterektomi CL: tubotomi, salpingektomi CL: ovariecyster, ooforektomi</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>5.2.1.3. Reproduktiv gynækologi</p> <p>Kompetencer Redegøre for fysiologi, pato-fysiologi, epidemiologi, social og sexologisk betydning af blødningsforstyrrelser og hormonelle gynækologiske forstyrrelser</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 + 3 Kursisten bør erhverve sig kendskab til den gynækologisk endokrinologi svarende til større engelsksprogede lærebøger (Novak´s Gynecology), og indenfor udvalgte områder svarende til opslagsværker (Speroff et al: Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility). Deltagelse i U-kursus.</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i gynækologi</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede, informere og tilrettelægge behandling af akutte og kroniske underlivssmerter</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 (mål: niveau C) Akutte underlivssmerter: Kursisten varetager funktion på afdelingens akutstue samt ser patienter med underlivssmerter i vagten. Kroniske underlivssmerter: Kursisten deltager i endometrioseambulatoriet som min 2 dage. Kursisten varetager eget ambulatorium og planlægger udredning af patienter med underlivssmerter herunder stiller indikation for operation i samråd med speciallæge. Deltagelse i U-kursus</p> <p>PV af 1 case + 2 audits (mindst en af disse skal fokusere på det tværfaglige samarbejde omkring disse patienter (diætist, fysioterapeut, smerteklinik)</p> <p>Fase 3, Herning (mål: Niveau D (akutte underlivssmerter) og niveau D (kroniske underlivssmerter)) Deltagelse i vagtarbejde samt arbejdet i gynækologisk ambulatorium..</p>

	<p>PV af 2 cases + 2 audit</p> <p>Fase 4, Y5: PV 1 audit</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i gynækologi Observation af klinisk arbejde Audit af 5 journaler Porteføljevurdering af 3 cases</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede, rådgive, behandle og kontrollere patienter med blødningsforstyrrelser, herunder iværksætte</p> <ul style="list-style-type: none"> • nonhormonel medicinsk behandling • hormonbehandling • oplægning af hormonspiral • kirurgisk behandling 	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 på Y6 (Mål: C-niveau) Der foreligger selvstændigt uddannelsesprogram for oplæring i metrorrhagi; herunder gynækologisk ultralyd (udleveres ved start på Y6). Princippet er, at kursisten oplæres i M-amb af speciallæge over 4 dage (oplæres i udredningsstrategi og principper) og herefter varetager eget ambulatorium under tæt supervision af speciallæge, der har ansvaret for kursisten den pågældende dag, og gennemgår de enkelte patienter med kursisten. Der arbejdes med checkliste for forløb og UL-billeder gemmes som dokumentation. Ved visitationen sikres, at kursisten ser et bredt udsnit af patienter med blødningsforstyrrelser. Oplægning af spiral finder primært sted på OP Deltagelse i U-kursus PV af 1 case + 3 audits</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D) Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium. PV af 2 cases + 2 audits</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i gynækologi</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>Observation af klinisk arbejde Audit af 5 journaler PV af 3 cases</p>	
<p>Kompetencer Rådgive og iværksætte behandling med HRT</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 på Y6 (mål: niveau C) I ambulatorier ses patienter med klimakterielle gener. Herudover diskuteres problemstillinger omkring HRT med kvinder, der er hysterektomerede +/- BSO. Det forventes at kursisten holder sig opdateret indenfor området. Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: niveau D) Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium.</p> <p>Fase 4 Y5 (mål: niveau D) Kursisten varetager rådgivning om HRT til kvinder, der er gået i menopause pga op for gyn cancer samt kvinder, der er opererede for c. mammae. Det forventes at kursisten holder sig opdateret indenfor området.</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Ved vaginal (inklusiv vandscanning) og abdominal UL: bedømme</p> <ul style="list-style-type: none"> • uterus • endometrietykkelse, intra-kavitære processer 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Y6 (mål: D-niveau) UL-ugerne i obstetrisk søjle: Gode UL-vaner Fertilitetsuge: Tidligt under ophold på Y6 med selvstændigt uddannelsesprogram. Her opøves basale færdigheder i vaginal UL-diagnostik. Klinisk anvendelse af vaginal-UL finder sted på akut stuen og i methrorrhagiambulatoriet & gyn</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ovarier • rumopfyldende processer i det lille bækken • acites / fri væske 	<p>amb. Alle scanninger superviseres direkte, indtil det nødvendige kompetenceniveau er under skrevet i checklisten.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium. Det forventes ikke, at kursisten har behov for at samle UL-billeder i Fase 3, men skulle det undtagelsesvis være nødvendigt, gennemgås disse med speciallæge.</p> <p>Fase 4 Y5 (mål: D-niveau) Kursisten varetager ambulansfunktion og ser her under supervision af speciallæge patienter henvist under diagnosen obs. tumor ovarii. UL-billeder gemmes i portefølje-mappen.</p>
<p>Evalueringstrategi Observation af klinisk arbejde og PV af UL: ca 20 uterus UL: ca 20 intrakavitære processer UL: ca 20 ovarier UL: rumopfyldende processer i lille bækken UL: ascites / fri væske</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede, rådgive og iværksætte basal behandling for abortus habitus og barnløshed, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for loven om kunstig befrugtning • udføre inseminationsbehandling • forebygge, diagnosticere og behandle overstimulationsyndrom 	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 på Y6 (mål B-niveau) Fertilitetsugen placeres så tidligt som muligt under opholdet. Den uddannelsessøgende læge følger hver dag én af klinikkens faste læger på de tre IVF stuer. Dagen starter med en morgenkonference kl. 8.30, hvor dagens program gennemgås. Der foreligger særskilt program for denne uge. Kursisten opnår ikke rutine i at iværksætte stimulationsbehandling Deltagelse i U-kursus.</p> <p>Fase 3 Herning (mål B/C-niveau, ved speciel interesse D-niveau) Deltagelse i infertilitets ambulatoriet. Kursisten deltager i et omfang, så målbeskrivelsen er opfyldt, men kan ikke forvente placering i infertilitets ambulatoriet over en længerevarende periode. Har kursisten speciel interesse i infertilitetsbehandling, kan han/hun dog benytte den valgfrie periode i infertilitets ambulatoriet.</p>

	Fase 4 Y5 Ved særlig interesse kan ophold på Fertilitetsklinikken om muligt aftales
Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan
Kompetencer Vurdere og beskrive objektive tegn på vold og iværksætte indledende behandling med nødprævention og forebyggende antibiotika samt sikre visitation af piger og kvinder udsat for incest og seksualiseret vold.	Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Deltagelse i U-kursus Deltagelse i afdelingernes akutte arbejde. Den primære håndtering af patienter, der har været udsat for seksualiseret vold finder sted på skadestuen, Århus Sygehus. Der eksisterer tilbud om opfølgning på Gyn Obstet afd Y, hvor læger med speciel interesse for det område varetager opgaven. Det sikres, at U-kursisten får diskuteret relevante problemstillinger med en af disse læger.
Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus Vejledersamtale	Uddannelsesplan
Kompetencer Angive indholdet i de paragraffer i straffe- og serviceloven, der omhandler voldtægt, seksuelt, misbrug og skærpet indberetningspligt	Uddannelsesprogram Deltagelse i U-kursus Deltagelse i afdelingernes akutte arbejde.
Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus	Uddannelsesplan
5.2.1.4.Urogynækologi Kompetencer Redegøre for anatomi, ætiologi, patofysiologi,	Uddannelsesprogram Deltagelse i U-kursus

epidemiologi, sociale og sexologiske konsekvenser ved urininkontinens, prolaps og analinkontinens.	
Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i urogynækologi Selvstudium	Uddannelsesplan
Kompetencer Udrede, informere og tilrettelægge non-kirurgisk behandling og kontrol af urogynækologiske lidelser, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • udføre måling af residualurin med UL/ kateter, • udføre måltagning og oplægning af ring/pessar, • bedømme indikation for avanceret undersøgelse af involverede organer, inklusiv urodynamisk undersøgelse • bedømme mulige senkomplikationer efter operation for inkontinens og prolaps. 	Uddannelsesprogram Fase 2 på Y6 (mål: A-niveau) Bækkenbundsskole: Der vil blive arrangeret 2 undervisnings moduler. Et modul som vil omhandle anatomi og fysiologi og gennemgå standard operationer for prolaps og et andet modul vil omhandle årsager og behandling af urininkontinens. Deltagelse i U-kursus. Fase 3 Herning (mål: niveau C/D (prolaps) og niveau B/C (inkontinens)) Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium. PV af 1 case + 3 audits Fase 4 Y5 (mål: D-niveau) Deltager /varetager urogyn amb under supervision. Deltager i K-amb på fredage. PV af 2 cases + 2 audits
Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i uro-gyn Og operative færdigheder Observation af klinisk arbejde Audit af 5 journaler PV af 3 cases	Uddannelsesplan
Kompetencer Redegøre for operationsindikation og	Uddannelsesprogram Fase 2 på Y6 (mål: A-niveau)

<p>operationsmetoder og kort- og langsigtede komplikationer.</p>	<p>Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: niveau D (prolaps) og niveau C (inkontinens))</p> <p>Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium Information af og opfølgning på egne operationspatienter</p> <p>Fase 4, (mål: D-niveau)</p> <p>Deltager i/varetager urogyn.- amb. under supervision.</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i uro-gyn Og operative færdigheder</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Foretage vaginale operative indgreb under supervision af speciallæge og tilrettelægge postoperativt kontrolprogram</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Y6 (mål: B-niveau)</p> <p>Kursisten vil få mulighed for 2 mandage i dag kir OP sammen med urogyn læger at foretage 8-10 simple vaginal plastikker.</p> <p>Fase 3 (mål: C-niveau (for- og bagvæg, Manchester, hysterektomi); B-niveau (vaginaltop))</p> <p>Deltage i afdelingens OP-program.</p> <p>Kursisten har mulighed for operation af patienter, som han / hun selv har set i ambulatoriet.</p> <p>Fase 4 Y5 (mål C-niveau)</p> <p>Under opholdet på afd Y5 har fase 4 lægerne kortere eller længere perioder fast tilknytning til det urogynækologiske team. De får således mulighed for at udføre standard-prolapsoperationer og vil blive i stand til selvstændig at passe et urogynækologisk ambulatorium.</p>

<p>Evalueringstrategi Observation af klinisk arbejde CL: vaginale indgreb</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>5.2.1.5. Gynækologisk onkologi Kompetencer Redegøre for fysiologi, pato-fysiologi, epidemiologi, ætiologi, social og sexologisk betydning af gynækologiske cancersygdomme</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Deltagelse i U-kursus</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i onkologi</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Informere om, udrede, behandle og kontrollere gynækologiske præcancerer, herunder udføre</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolposkopi • cervical abrasio / cytologisk skrab/ portiobiopsi • konisatio <p>og tolke</p> <ul style="list-style-type: none"> • patologisvar 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Y6 (mål: A/B-niveau) Området indgår i udredningen af patienter med blødningsforstyrrelser, men den formaliserede uddannelsen finder sted Herning Der er dog mulighed for at deltage i teoretiske undervisning, der afholdes ca 1 gang om året ved speciallæge i form af en to timers teoretisk undervisning i dysplasi udredning og behandling. Deltagelse i U-kursus.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: B-niveau) Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium. Kursisten vil her møde den nyhenviste patient, som efterfølgende viser sig at lide af malign syg-</p>

	<p>dom. Den videre udredning og behandling aftales med lægerne i gyn.-onk..team. Fokuserede ophold i form af enkeltstående dage i dysplasiambulatoriet. Foretage konisatio i DKE, om nødvendigt superviseret. Der kan ikke forventes større rutine i at foretage konisatio.</p> <p>Fase 4 Y5 (mål: D-niveau) Varetager selvstændigt dysplasi ambulatorium. Foretager konisatio i dagklinikken PV af 3 cases</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i onkologi Observation af klinisk arbejde PV af 3 cases CL: konisatio</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Udrede, informere om, behandle og kontrollere ovariecyster / tumores, herunder vurdere</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokularietet, ekskrescenser, ek-komønster og ascites ved abdominal og vaginal UL • biokemiske markører • valg af endoskopisk eller åben operationsmetode 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Y6 (mål: B/C-niveau) Kvinder med benigne cyster følges og behandles på Y6. Er der mistanke om malignitet, overgår patienten til Y5. Systematisk oplæring i vaginal UL foretages i metrorrhagiambulatoriets regi.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: C-niveau) Der henvises til beskrivelse af uddannelsesprogram for gynækologisk ultralydsskanning. Deltagelse i U-kursus PV af 3 cases</p> <p>Fase 4 Y5 (mål: C/D-niveau) Forløbet planlægges sammen med den ansvarlige onko-gynækologiske speciallæge</p>

<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i onkologi og operative færdigheder Observation af klinisk arbejde PV af 3 cases</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Redegøre for familiær disposition til ovarie-, endometrie- og mammacancer</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 (mål: B-niveau) Deltage i U-kursus Fase 4 på Y5 (mål: D-niveau) Selvstudium</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i onkologi</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede, informere om og kontrollere patienter med cancer (vulva-, cervix-, endometrie- og ovariecancer samt trofoblastsygdomme), herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udføre og tolke præoperative undersøgelser (GU, UL, biokemiske markører, cystoskopi og rektoskopi) • ved maligne tilstande peroperativt sikre materiale og information til stadieinddeling 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 på Y6 (mål: A-niveau) Deltage i U-kursus Fase 3 Hering (mål: B/C-niveau) Deltagelse i arbejdet i gynækologisk ambulatorium og DKE PV af 2 cases + 1 audit Fase 4 Y5 (mål: D-niveau) Kursisten vil under ½ års tilknytning til Y5 opnå at beherske udredning for c. endometrii og c. cervicis uteri og c. ovarii samt opnå kendskab til udredning for c. vulvae gennem varetagelse af ambulatorium funktion.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sammenstille data til stadietinddeling • vurdere behovet for gynækologisk onkologisk assistance • ved mistanke om recidiv udrede, informere om mulige behandlinger og visitere til specialafsnit 	<p>Assisterer ved samtlige former for canceroperationer og opnår derved kendskab til de kirurgiske behandlingsprincipper, men kan ikke forvente selvstændigt at udføre disse operationer.</p> <p>PV af 1 case + 4 audits</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i onkologi og operative færdigheder Observation af klinisk arbejde PV af 3 cases Audit 5 journaler</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udøve palliativ behandling ved uhelbredelig sygdom, og sikre en værdig behandling i forbindelse med livets afslutning</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Y6 (mål: A-niveau) Deltage i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: B-niveau) Deltagelse i afdelingens arbejde. Indtil videre er der i afdelingens regi placeret fire onkologiske senge, hvorved man får mulighed for at følge kendte patienter også under onkologisk indlæggelse.</p> <p>Fase 4 Y5 (mål: D-niveau) Under ansættelsen skal fase 4 lægen opnå kendskab til og varetage palliative tiltag, herunder specielt smertebehandling, kvalme behandling, medicinsk og kirurgiske behandlingsmuligheder ved kompromitteret tarmfunktion.</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i gynækologisk onkologi Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>5.2.1.6. Føtomaternel medicin</p> <p>Kompetencer Bestemme gestationsalder anamnestic og ultrasonisk, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • måle BPD • måle CRL • måle FL • udregne cephal index 	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Obstetrik (mål: D-niveau) Knap-kursus á 1 time inden for de første 2 uger. UL-uger, Den 1. hurtigt efter ansættelsen, den 2. efter 1-3 måneder. Særskilt program. Der er let adgang til UL-apparater på Y4. Disse anvendes i det omfang den relevante kompetence er understreget i checklisten. Supervision hentes hos dagens ”supervisor” eller UL-spl. Logbogsførte UL-billeder og vægtberegninger gennemgås med den ansvarlige overlæge fredag morgen.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde (akut obstetrik) Deltagelse i obstetrisk ambulatorium (elektiv obstetrik)</p> <p>Fase 4 Ved funktion i obstetrisk søjle kan der blive tale om yderligere 1-2 UL-uger.</p>
<p>Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde PV af UL-billeddokumentation af 25 BPD, 25 CRL, 25 femurlængder</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Redegøre for</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvad der kan identificeres ved type I, II, III UL • prænatale diagnostiske procedurers komplikationer • og vurdere risiko for arvelige og medfødte sygdomme 	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 obstetrisk søjle (mål: D-niveau) Fredag morgen tidligt i obst. søjle: test i prænatal diagnostik. Dette er en forudsætning for at give prænatal rådgivning ved f.eks. aetas, som er uddelegeret til alle læger. Deltagelse i U-kursus</p>

	<p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i obstetrisk ambulatorium. Efter behov deltage i prænatal diagnostik</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i føtalmedicin Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Tilrettelægge svangreomsorg og sikre relevant visitation for gravide med de vigtigste medicinske sygdomme og gravide med psykosocial belastning og misbrug</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle (mål: C-niveau) Kursisten er 1. uge i obstetrisk søjle surnummereret mhp introduktion. Det forventes at den uddannelsessøgende i løbet af de første dage selv gennemgår afdelingens instruetsbog således, at spørgsmål og uklarheder kan tages op med vejleder og ”supervisor”. Svangreafd Y4: Der forgår ikke speciel visitation af gravide til kursister og speciallæger, hvorfor kursisten vil møde et bredt udpluk af relevante patienter. Kursisten skal trække på supervisor i vid udstrækning. Kursisten er selv ansvarlig for, at kontaktlægeprincippet fungerer.</p> <p>PV af 1 ”critical incidence”</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i obstetrisk ambulatorium PV af 2 cases</p> <p>Fase 4 Y5 Sidste del af perioden kan evt foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendte U kurser i obstetrik og føtalmedicin Observation af klinisk arbejde PV af 3 ”critical incidences”</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>Kompetencer Udrede og behandle gravide med vigtige graviditetskomplikationer</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle <i>Diabetes (mål: B-niveau)</i> Introduceres til behandlingen af gravide diabetikere i form af et skift i svangreambulatoriet en onsdag, hvor kursisten er sammen med overlægen, som har ansvar for de gravide diabetikere. Det påhviler lægen snarest efter start i obstetrisk søjle at aftale dato for opholdet i svangreambulatoriet.</p> <p>PV af 1 critical incidence</p> <p><i>Andre graviditetskomplikationer (mål: C-niveau)</i> PV af 1 critical incidence</p> <p>Deltagelse i U-kurser</p> <p>Fase 3 (mål: C-niveau) Det er muligt at deltage i diabetes-svangreambulatoriet, hvis kursisten har behov for supplerende erfaring i graviditet og diabetes.</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendte U kurser i obstetrik og føtalmedicin Observation af klinisk arbejde PV af 3 "critical incidences"</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Udrede infektionssygdomme der er vigtige under graviditet og fødsel og kunne varetage kontrol og behandling</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 (mål: C-niveau) Svangreaafd. Y4 som beskrevet tidligere</p>

	<p>Fase 3 (mål: niveau D) Deltagelse i svangreambulatoriet. Det er ikke muligt at beskrive, hvor kursisten møder disse patienter, men han / hun må udnytte uddannelsespotentialer, når patienterne findes.</p> <p>Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendte U kurser i obstetrik og føtalmedicin Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Diagnosticere med UL, behandle, udrede og informere ved foetus mortuus og aborter i 2. trimester, samt rådgive i forbindelse med ønske om ny graviditet</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Obstetrik (mål: B-niveau) Kursisten skal tilse, at han selv følger op på disse patienter. PV af 1 case.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: niveau D (diagnosticering, behandling og information) samt niveau C (udredning og rådgivning)) Deltagelse i det daglige vagtarbejde og efterfølgende opfølgning på relevante patienter. PV af 1 case</p> <p>Fase 4 Y5 (mål: D-niveau) Patienter med foetus mortuus er på Y5, og problemstillinger omkring disse patienter involverer naturligt kursisten</p>
<p>Evalueringstrategi Observation af klinisk arbejde PV af 2 cases Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>Kompetencer Diagnosticere, informere og tilrettelægge svangreomsorg for flerfoldsgraviditeter, herunder ved UL bestemme choriocitet og amniocitet.</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: C-niveau) Choriocitetsbestemmelse: UL-uger, PV af 2 billeder</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet.</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde PV af UL-billeddokumentation 5 flerfoldsgraviditeter</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede og tilrettelægge kontrol for gravide med intrauterin væksthæmning, herunder udføre</p> <ul style="list-style-type: none"> • estimat af fostervægt med UL og tolke • antenatal CTG • stresstest • dopplerflow 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: C-niveau) UL-vægtestimering: resultaterne testes ind i Excel-ark fra hjemmesiden og gennemgås sammen med respektive billeder en fredag morgen med overlægen, som har ansvar for skanneafsnittet. Mål: mean $\pm 2\%$, SD <math>< 8\%</math>. IUGR: afd Y4 som tidligere beskrevet. PV af 2 cases. CTG: afdeling Y4 og fødegang. Stress-test anvendes ikke på Skejby sygehus. Dopplerflow: UL-uger og afd Y4, som tidligere beskrevet.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet. Om fornødent supervision af billedmateriale, hvilket dog kun undtagelsesvis forventes nødvendigt. PV af 1 case</p>

<p>Evalueringstrategi Observation i klinisk arbejde PV af 3 cases PV af UL-billeddokumentation for 25 vægtestimater</p>	<p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p> <hr/> <p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede og tilrettelægge kontrol for gravide med polyhydramnion, herunder vurdere fostervands-mængde med UL</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: niveau C) UL-uger Afd Y4, som tidligere beskrevet</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet. Deltagelse i det daglige vagtarbejde.</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringstrategi Observation i klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede og behandle truende for tidlig fødsel og præterm vandafgang</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: B-niveau) I obstetrisk periode kan kursisten forvente fødegangsarbejde svarende til ca 1 dag per uge. I gynækologisk periode indgår kursisten i vagtarbejdet på fødegangen.</p> <p>Fase 3 (mål: D-niveau)</p>

	Deltagelse i det daglige vagtarbejde. Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle
Evalueringsstrategi Observation i klinisk arbejde	Uddannelsesplan
Kompetencer Udrede og behandle blødning i 3 trimester, herunder anvende UL til at vurdere lokalisation af placenta	Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik Placentalokalisation: UL-uge Håndtering: som truende præterm fødsel Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde. PV af 3 cases Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle
Evalueringsstrategi Observation i klinisk arbejde PV af 3 cases	Uddannelsesplan
Kompetencer Udrede og behandle hypertension, præeklampsi og eklampsi	Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: C-niveau) Afd Y4, som tidligere beskrevet. Fødegangsarbejde, som tidligere beskrevet.

	<p>PV af 2 cases</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet. Deltagelse i det daglige vagtarbejde PV af 1 case</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringsstrategi Observation i klinisk arbejde PV af 3 cases</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Diagnosticere og behandle abnorm fosterpræsentation, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • vurdere fosterpræsentation ved udvendig og vaginal undersøgelse og / eller ultralyd • demonstrere forløsning af underkropspræsentation på fantom og ved sectio 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (C-niveau) UL-uge, Afd Y4 & fødegangsarbejde, som tidligere beskrevet Fantomøvelser (med skema til struktureret observation) fredag morgen: ansvarlig er vejleder. Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet. Deltagelse i det daglige vagtarbejde. Efter behov fantomøvelser sammen med speciallæge.</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringsstrategi Gennemført U-kursus i obstetrik Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

Struktureret observation af UK for-løsning på fødefantom med checkliste	
Kompetencer Lede den vaginale gemellifødsel	Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik Fødegangsarbejde som tidligere beskrevet. Fantomøvelse fredag morgen. Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde Om fornødent positiv særbehandling ved gemellifødsler i dagtid (skema til struktureret klinisk observation) Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle. Vagtarbejde.
Evalueringsstrategi Struktureret klinisk observation CL til optælling af gemelli fødsler	Uddannelsesplan
Kompetencer Vurdere indikation for, metode til, og komplikationer ved igangsætning af fødsel	Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: C-niveau) Afd Y4 & fødegangsarbejde, som tidligere beskrevet Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle

<p>Evalueringstrategi Observeret klinisk observation</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Diagnosticere og behandle det protra- herede fødselsforløb, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • tolke partogram • iværksætte medikamentel be- handling og/eller HSP 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle (mål: C-niveau) Fødegangssuge: Særskilt program. Tidligt i obstetrisk søjle. Formål: kendskab til jordemoderhånd- teringen af normale fødende, herunder optegning af partogram. Fødegangsarbejde som tidligere beskrevet.</p> <p>Det er en god idé at orientere jordemødrene (klinisk jordemodervejleder), hvis man har særlige ønsker som f.eks. suturering af epis, anlæggelse af vacuum mm. Jordemødrene ved afdelingen er bemyndiget til at anlægge blød vacuumextractor ('udgangscup') på særlige indikationer. Føde- gangslægen har dog 'førsteret' til disse forløsnings i dagtiden. Det i checklisten underskrevne kompetenceniveau skal naturligvis respekteres.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde</p>
<p>Evalueringstrategi Observeret klinisk observation</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Diagnosticere og behandle akut intrau- terin asfyksi, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • tolke intrapartum CTG og vur- 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle (mål: C-niveau) Skalp-pH: Undervisning i procedure. Fødegangsarbejde som tidligere beskrevet.</p>

<p>dere indikation for forløsning</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtage og tolke skalp-blodprøve, • anlægge amnioinfusion, • anvende metoder til / reetablering af placentaperfusionen. 	<p>Perinatal audit: En gang i kvartalet afholdes fyraftensmøde for læger og jordemødre med gennemgang og diskussion af cases fra perinatal audit. Mødet annonceres ved opslag i afdelingen. Kursisten opfordres til at deltage i disse møder Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde PV af 3 cases</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i obstetrik PV af 3 "critical incidence"</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Stille indikation for og udføre sektio og vurdere postoperative komplikationer</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle (mål: C-niveau) Afd Y4 og fødegangsarbejde som tidligere beskrevet.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i svangreambulatoriet Deltagelse i det daglige vagtarbejde Deltagelse i OP-programmet I udstrakt grad supervisere yngre kolleger under udførelse af sectio</p>
<p>Evalueringstrategi Struktureret klinisk observation med checkliste CL til optælling af sektio</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>Kompetencer Vurdere og organisere akut forløsning ved obstetriske katastrofer herunder navlesnorsfremfald, placentalsøsning og uterus ruptur</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: C-niveau) Deltagelse i fødegangsarbejde som tidligere beskrevet. Gennemgang af logistik. Deltagelse i U-kursus PV af Cases 2</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde PV af 1 case</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i obstetrik Observation af klinisk arbejde PV af 3 "critical incidences" CL til optælling af hastesektio</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Suturerer sfinkterruptur, vaginale og cervicale læsioner og planlægge kontrol</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: B-niveau) Deltagelse i fødegangsarbejde som tidligere beskrevet. Deltagelse i U-kursus</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde. PV af 3 cases</p>

<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i operativ gynækologi Observation af klinisk arbejde CL til optælling af sfinkterrupturer</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede og behandle blødning postpartum herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • udføre colluminspektion og suturering • manuel placentafjernelse • på fantom demonstrere anlægelse af B-Lynchsutur. 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Obstetrik (mål: C-niveau) Fødegangsarbejde som tidligere beskrevet. Deltagelse i U-kursus PV af 2 cases Fantomdemonstration.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i det daglige vagtarbejde PV af 1 case</p> <p>Fase 4 Sidste del af perioden kan evt. foregå i obstetrisk søjle</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kursus i obstetrik Observation af klinisk arbejde CL til optælling af manuel placentafjernelse PV af 3 "critical incidences"</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Vurdere det nyfødte barn, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • iværksætte den initiale behandling med genoplivning, • udføre objektiv undersøgelse af det nyfødte barn og vurdere in- 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle Genoplivningskursus fredag morgen. Barselsstuegang parallelt med speciallæge.</p>

<p>dikation for visitation til pædiat- risk vurdering.</p>	<p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltage i det daglige vagtarbejde Undersøgelse af nyfødte på barselsgangen Tilbud om fokuseret ophold på neonatal afd SKS (3-5 dage)</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt kursus i genoplivning af ny- fødte Observation i klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Udrede, vurdere, informere om og be- handle komplikationer i puerperiet</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 obstetrisk søjle (mål: C-niveau) Baselsstuegang parallelt med speciallæge. PV af 1 case Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Stuegang på barselspatienter PV af 2 cases</p>
<p>Evalueringstrategi Observation af klinisk arbejde PV af 3 "critical incidences"</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>5.2.2. Kommunikator</p> <p>Kompetencer Formidle besked om livstruende sygdom samt alvorlige ante- og perinatale tilstande og foetus mortuus, og sikre patientens forståelse</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 (mål: B-niveau) Afd Y4 og fødegangsarbejde som tidligere beskrevet.</p> <p>Fase 3 Herning (mål: D-niveau) Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter PV af 2 cases</p> <p>Fase 4 PV af 1 case</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i kommunikation Porteføljevurdering af 3 cases Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Etablere enslydende kommunikation mellem de ansvarlige sundhedsmedarbejdere, patienten og dennes pårørende</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed.</p> <p>Fase 3 Herning Deltage i arbejdet med patient-informationsmateriale Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter 360-graders evaluering</p> <p>Fase 4 Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter</p>

<p>Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde Vurdering af opgave Vejledersamtale 360-graders evalueringen</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Kommunikere med personer, hvor kommunikationen kan være vanskelig, herunder med psykisk syge, personer med anden etnisk-kulturel baggrund og akut kriseramte.</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed.</p> <p>Fase 3 Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter</p>
<p>Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>5.2.3. Samarbejder Kompetencer Samarbejde med læger fra andre specialer og i tværfagligt samarbejde.</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Deltagelse i tværfaglige kursus i ledelse, administration og samarbejde (U-kursus)</p> <p>Fase 3 Herning Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter 360-gradersvurdering som tidligere beskrevet.</p> <p>Fase 4 Urologisk team er tværfagligt</p>

<p>Evalueringsstrategi Godkendt tværfagligt kursus i ledelse 360-graders evalueringen Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Samarbejde med primærsektoren f.eks. om misbrugende eller psykosocialt belastede gravide og den terminale patient.</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 Sårbare gravide</p> <ul style="list-style-type: none"> • type 1 (misbrugere, psykiatriske, udviklingshæmmede) visiteres til Sårbar team og håndteres kun i begrænset omfang af andre læger. Ved særlig interesse kan den ansvarlige overlæge kontaktes. • type 2 (skrøbelige gravide) visiteres til alle læger. Kursisten skal sikre kontaktlægeprincip og supervision. <p>PV af 1 critical incidence Visitation: Giver erfaring med betydningen af kontakt til egen læge</p> <p>Fase 3 Herning Deltagelse i afdelingens daglige arbejde. Gravide misbrugere ses af obstetrisk misbrugsteam, som har base på svangre-barselsafdelingen i Holstebro. Afdelingens læger er kun i begrænset omfang involveret i disse patienter. Efter fødslen er misbrugeren og hendes barn indlagt på H3 / C1, hvor kursisten lejlighedsvis bliver involveret i behandling og kontrol. Den overordnede plan lægges dog fortsat af det obstetriske misbrugsteam.</p> <p>Fase 4 Onkologisk team håndterer terminale patienter.</p>
<p>Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>5.2.4 Sundhedsfremmer</p> <p>Kompetencer Rådgive om sundhedsfremmende adfærd af betydning for gynækologi og obstetrik, herunder informere om kønssygdomme, antikonception, provokeret abort og svangerskabshygien.</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2</p> <p>Fase 3 Herning Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter</p> <p>Fase 4 Opgave (deltage i arbejdet med patient-informationsmateriale som tidlige beskrevet)</p>
<p>Evalueringstrategi Bedømmelse af opgave (patient-informationsmateriale) Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Anvende gældende lovgivning og retningslinier for kønssygdomme, abort, svangerskabshygien, kunstig befrugtning, sterilisation og fødselshjælp, herunder informere patient og pårørende og foretage relevante anmeldelser</p>	<p>Uddannelsesprogram</p> <p>Fase 2 + 3 Deltage i U-kursus Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendte U-kurser Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

<p>5.2.5 Leder/administrator Kompetencer Udarbejde kliniske vejledninger og andre instruktioner for arbejdsopgaver i en afdeling</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2</p> <p>Fase 3 Herning Revision / oprettelse af to kliniske vejledninger</p> <p>Fase 4 Kursisten deltager i udarbejdelsen af nye behandlingsinstrukser og præsenterer disse i et oplæg på afdelingen.</p>
<p>Evalueringsstrategi Bedømmelse af opgave (klinisk vejledning)</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Visitere gynækologiske og obstetriske patienter i forhold til gældende regler om frit sygehusvalg og vurdere henvisninger i forhold til behandlingsbehov.</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Deltagelse i tværfaglige kursus i ledelse, administration og samarbejde (U-kursus)</p> <p>Fase 3 Herning Deltage i visitationen af egne patienter</p> <p>Fase 4 Deltage med speciallæge i visitationen</p>

<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i ledelse Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Redegøre for lovgivning og regelsæt for journalindsigt, klageadgang og patientforsikring</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Ved deltagelse i det daglige kliniske arbejde omkring abort, sterilisation, svangreomsorg og infertilitetsbehandling opnås indsigt i love og regler, der vedrører disse områder samt de mere almene regler omkring information, samtykke, journalindsigt, patientklagegang og patientforsikring. Deltagelse i tværfaglige kursus i ledelse, administration og samarbejde (U-kursus)</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Lede en klinisk situation, hvor teamet er tværfagligt sammensat, herunder indtage en lederrolle i akutte, kritiske situationer, herunder prioritere arbejdet på en fødegang, lede det akutte patologiske fødselsforløb og lede og organisere behandlingen af den kritisk syge patient</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 Der udføres 360° - vurdering efter ca. 9 mdr. Deltagelse i tværfaglige kursus i ledelse, administration og samarbejde (U-kursus)</p> <p>Fase 3 Herning Deltagelse i afdelingens arbejde i almindelighed. Ansvar for opfølgningen af alle typer patienter</p> <p>Fase 4</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt tværfagligt kursus 360-graders evalueringen</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

Vejledersamtale	
Kompetencer Planlægge det daglige arbejde i afdelingen	Uddannelsesprogram Fase 2 og 4: Under ansættelsesforløbet i afdeling Y skal kursisten koordinere og planlægge sit eget uddannelsesforløb i samarbejde med vejleder. Fase 3 Herning Deltage i operationsplanlægningen og arbejdstilrettelæggelsen i ambulatoriet
Evalueringsstrategi Samtale med vejleder	Uddannelsesplan
Kompetencer Udføre en korrekt diagnosekodning og ydelsesregistrering	Uddannelsesprogram Fase 2 Epikriseskrivning og ydelsesregistrering som led i det kliniske arbejde. Deltagelse i intern undervisning 2 timer om kodning. Deltagelse i tværfaglige kursus i ledelse, administration og samarbejde (U-kursus) Fase 3 Kodning ved epikriseskrivning, ambulante virksomheder og operationer Revision af forkerte og / eller mangelfulde diagnoser / indgreb på gynækologiske epikriser, der alle gennemgås af den registreringsansvarlige overlæge.
Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus Observation af klinisk arbejde Audit af kodninger	Uddannelsesplan

<p>5.2.6 Akademiker Kompetencer Redegøre for principper i kvalitetsudvikling</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase2+3+4 Deltage i U-kursus</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i forskning og udvikling</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Anvende evidensbaseret medicin herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • formulere et problem • søge litteratur • tolke litteraturen • sammenfatte resultaterne • formidle resultaterne 	<p>Uddannelsesprogram Fase 2og 4 Deltage i U-kursus. Deltage i studenterundervisning. Kursisten har ”Dagens emne” 3 gange.</p> <p>Fase 3 Herning Revision af kliniske vejledninger jvfr. tidligere. Undervisning og fremlæggelse ved fx staffmeeting.</p>
<p>Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i forskning og udvikling Porteføljevurdering af litteratursøgninger og fremlæggelser Proces- og resultat-evaluering ved hovedvejlederen</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Opsøge, vurdere og formidle ny viden indenfor specialets og tilgrænsende specialers emnekreds</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase2+3+4 Litteratursøgning og -læsning</p>

	Kursusdeltagelse ud over de obligatoriske U-kurser
Evalueringstrategi Proces- og resultat-evaluering ved hovedvejlederen	Uddannelsesplan
Kompetencer Undervise studenter, kolleger og andet personale	Uddannelsesprogram Fase 2 Fase 2 lægen fremlægger mindst to gange under sin ansættelse et emne på ”dagens emne”-dage. Dette planlægges gerne samme med klinisk vejleder. Deltager i den praktiske vejledning og undervisning af studenterne i afdeling. I de sidste 6 måneder af sin ansættelse underviser fase 2 lægen studenterne ved de daglige ”kliniske demonstrationer” fra 14.15-15.00. Fase 3 Deltagelse i og tilrettelæggelse af afdelingens onsdagsundervisning af reservelæger Deltagelse i studenterundervisning som hjælpelærer under de kliniske lektorater I udstrakt grad yde hjælp til og supervisere yngre kolleger i ambulatoriet og på OP Klinisk vejleder for intro-læger og læger i AP-blok Fase 4 Fremlægger patientforløb ved patologkonference, fælles obstetrik-pædiater konference og fælles urogynækologisk-urologisk konference. Lægen deltager med afdelingens anbefaling i relevante kurser i pædagogik og supervision.
Evalueringstrategi Porteføljevurdering Vejledersamtale	Uddannelsesplan

<p>5.2.7 Professionel Kompetencer Fastholde og udvikle egen faglig kompetence</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Litteratursøgning og -læsning Kursusdeltagelse ud over de obligatoriske U-kurser</p>
<p>Evalueringstrategi Vejledersamtale Porteføljevurdering</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Vurdere og handle på etiske problemer, som optræder i det kliniske arbejde, herunder de etiske problemer der knytter sig til prænatal diagnostik, assisteret reproduktion, præterm fødsel mv</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Deltagelse i afdelingens daglige arbejde Deltagelse i U-kursus</p>
<p>Evalueringstrategi Godkendt U-kurser Observation af klinisk arbejde Porteføljevurdering Vejledersamtale</p>	<p>Uddannelsesplan</p>
<p>Kompetencer Prioritere egen arbejdsindsats og prioritere mellem forskellige arbejdsfunktioner</p>	<p>Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Deltagelse i afdelingens daglige arbejde</p>
<p>Evalueringstrategi Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan</p>

Vejledersamtale	
Kompetencer Kunne handle i balance mellem personlige og faglige roller	Uddannelsesprogram Fase 2 + 3 + 4 Deltagelse i afdelingens daglige arbejde
Evalueringsstrategi Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale	Uddannelsesplan

4. Læringsstrategi

Målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik februar 2003 beskriver detaljeret anbefalede læringsmetoder. Disse er opsummeret i de 12 punkter som er refereret nedenfor.

1. Specialespecifikke kurser (U-kurser)
2. Tværfaglige kurser
3. Mesterlære i klinisk arbejde
4. Færdighedsudviklende perioder
5. Fokuseret klinisk ophold
6. Færdighedstræning på fødefantom
7. Selvstudium
8. Undervisningsopgaver
9. Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer
10. Opgaver og forskning
11. Antal operative og obstetriske indgreb
12. Billeddokumentation for UL

Kort uddybelse af de vigtigste læringsstrategier for hoveduddannelsen i gynækologi og obstetrik.

Specialespecifikke kurser (U-kurser 2004) se www.sst.dk for detaljeret program for kurserne

- Infertilitet
- Urogynækologi
- Gynækologi 1
- Gynækologi 2
- Forskning og kvalitetsudvikling
- Føtal medicin
- Gynækologisk onkologi
- Obstetrik
- Kommunikation og information
- Operativ gynækologi

Tværfagligt kursus

- Ledelse, administration og samarbejde, modul II

Mesterlære i klinisk arbejde

Mesterlære bygger på, at der ikke er adskillelse mellem læring og anvendelse af det lærte. Den foregår gennem deltagelse i det praktiske arbejde i afdelingen, skadestuen, operationsgangen, fødestuen, ambulatorium, mv. Den medfører gensidige forpligtelser for »mester« og »lærling«, foregår over længere perioder og forgår i den sociale struktur, kultur mv. der er i en given afdeling. Den enkelte »lærling« vil have flere »mestre«. I moderne forstand er mesterlære en form for reflekterende læring, og skal være mere end en imitation af en mere erfaren kollegas adfærd.

Færdighedsudviklende perioder

Formålet med færdighedsudviklende perioder er gennem en sammenhængende arbejdsperiode at opbygge kliniske færdigheder i hhv. UL, fødegangsarbejde og operative færdigheder. De bør ligge tidligt i uddannelsen. Perioderne bør være mest muligt sammenhængende, men kan

evt. opsplittes i 2-3 perioder. Perioderne er en obligatorisk del af uddannelsesforløbet. I hoveduddannelsen er der 3 færdighedsudviklende perioder:

- Gynækologisk obstetrisk UL (4-6 uger)
- Fødegangen (4-6 uger)
- Kirurgisk gynækologi (4-8 uger)

Færdighedstræning på fødefantom

En række af de obstetriske håndgreb både i introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen foreslås trænet på fødefantomer.

Selvstudium

Selvstudium vil sige at den enkelte, med eller uden hjælp fra andre, tager initiativ til at definere sine behov for læring, formulerer sine læringsmål, identificerer ressourcer og læringsstrategier hertil, og selv vurderer resultaterne.

Læste artikler, litteratursøgninger, arbejde med PC-programmer registreres i porteføljen.

Er anført de steder i målbeskrivelsen, hvor mål for kompetence er vidensmål, eller hvor der er velkendte interaktive PC-programmer (f.eks. CTG). I princippet kunne det anføres ud for alle kompetencer.

Undervisningsopgaver

Den, der lærer mest ved undervisning, er den der underviser.

Du vil blive opfordret til at finde passende emner og selv undervise afdelingens læger. Der er også mulighed for at undervise andre personalegrupper.

Forskning

Muligheder for projekter af kortere og længere varighed.

For detaljer se målbeskrivelsen s. 12-13

5. Evalueringsstrategi

Målbeskrivelsen indeholder en detaljeret beskrivelse af de anvendte evalueringsmetoder (side 14-19) samt bilag til brug for evaluering (side 40-49). I logbogen (og i kompetenceskemaerne i dette uddannelsesprogram) er angivet hvordan den enkelte kompetence evalueres. De anbefalede evalueringsmetoder kan oversigtsmæssigt bedst illustreres i skemaform – se efterfølgende.

Skema over anvendte evalueringsmetoder

Porteføljevurdering	Logbog	71 kompetencer
<p>Indholdet i porteføljen vælges og samles af den uddannelsessøgende.</p> <p>Dele af porteføljen vurderes af vejleder ved vejledersamtaler.</p> <p>Den samlede portefølje vurderes og skal godkendes efter ½ og 1 år i introduktionsuddannelsen, og efter hvert år i hoveduddannelsen.</p> <p>Det er afdelingernes egen vurdering om de vil vælge forskellige vejledere til de forskellige fagområder.</p>	Cases, valgt og bearbejdet af den udd. søgende (evt. med fokus på det der er mest relevant for den uddannelsessøgende)	53 i alt, fordelt med 2-3 indenfor forskellige pt. kategorier og kliniske situationer. Se målbeskrivelse og bilag 7.3.1
	“Critical incidences” valgt og bearbejdet af den uddannelsessøgende	
	Billeddokumentation for UL	100 gynækologiske UL-undersøgelser, Obstetrisk UL: 25 BPD, 25 CRL, 25 femurlængder, 25 vægtestimater
	Mundtlige præsentationer	Ja
	Undervisning af andre	Ja
	Litteratursøgninger	Ja
	Vurdering opgave med klinisk vejledning	Ja
	Vurdering opgave med patientinformation	Ja
Selvstudium	Ja	
<p>Audit af journaler</p> <p>Journal og kodninger udvælges tilfældigt. Alt materiale i en journal indgår</p>		20 i alt, fordelt med 5 indenfor forskellige pt. kategorier. Der er overvejende valgt audit af gynækologiske journaler. Det vurderes af afdelingen selv om audit foretages af vejleder eller af specialeansvarlig overlæge.
<p>Observation af klinisk arbejde</p> <p>Vurderingsskalaer og checklister indgår i de vurderinger, der er af de forskellige kompetencer i målbeskrivelsen. De vil således indgå i logbogen i porteføljen.</p>	<p>Vurderingsskalaer. Se tekst, der er to forskellige: én til ”brede” kompetencer og én til procedurer (baserer sig på Region Nord)</p>	Alt det der ikke er detaljeret checkliste til
	<p>Checkliste ved struktureret klinisk observation</p>	UK-forløsning evt. flere, men det er vigtigt at overveje om det er velegnede procedurer at splitte op i enkeltfærdigheder, kan f.eks. laves på amnioninfusion, skalp-ph blodprøve, laparoskopisk sterilisation m.v.
	<p>Checkliste til optælling af gennemført aktivitet</p>	Suprapubisk blæredrænage, cystoskopi, rektoskopi, appendektomi, åbne/lukke abdomen, laparoskopiske indgreb (div.), diagn. hysteroskopi, hysterektomi, tubotomi, salingektomi, resektion ovariecyster, ooforektomi, assisterede vaginale indgreb, cervicale procedure (konisation, biopsi, skrab), vag. gemelli forløsning, sektio, hastesektio, manuel placenta fjernelse. Se målbeskrivelse.
<p>360 graders evaluering Anvendes til evaluering af ”bløde kompetencer”</p>	Se tekst	Midtvejs i hoveduddannelsen
<p>Godkendt U-kursus og godkendte tværfaglige kurser</p>	U kurser	30 dage (maksimum 210 timer)
	Tværfaglige kurser	Kursus i ledelse, administration og vejledning (modul II)
	Tværfaglig forskningsperiode med ”Proces- og resultat evaluering ved hovedvejlederen”	3 mdr.
<p>Vejledersamtaler</p>		Ja

6. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Den enkelte uddannelsessøgende skal ved afslutning af forløbet selv evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer.

Der er til dette brug udfærdiget bilag, som sendes til amtet efter ansættelsen. I forløbet skal afholdes mindst 3 samtaler (introduktions-, justerings- og slutevalueringssamtale) på hver afdeling. Ved problemer i ansættelsesperioden henvises til de eksterne kliniske lektorer: Erik Ernst, Skejby Sygehus og Susanne Nøhr, Ålborg Sygehus Nord.

Med mellemrum besøges de uddannelsesgivende afdelinger af fagets inspektorer, der ved interviews af de uddannelsessøgende giver anvisninger til udvikling og ændringer til gavn for uddannelsen. Du vil modtage en kopi af inspektorenes seneste rapport ved ansættelsens start. Inspektorerne er speciallæger og kommende speciallæger i gynækologi og obstetrik udpeget af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi. Se også:

http://www.sst.dk/Uddannelse/Videregaaende_uddannelser/Lange/Laeger/Inspektorordningen.aspx?lang=da

7. Vejledning i den lægelige videreuddannelse

Vejledningen er baseret på samtalsystemet som angivet i ”Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse” Sundhedsstyrelsen 1998 (www.sst.dk).

Der skal afholdes minimum 3 samtaler på hver af de afdelinger, der indgår i uddannelsesforløbet med udfyldelse af relevante bilag.

De formelle samtaler skal være planlagt på tidspunkter, hvor de realistisk kan gennemføres. Både kursist og vejleder har ansvar herfor. Typisk varer de mellem ½ og 2 timer.

Der skal i forløbet foretages mindst en 360 graders evaluering, se målbeskrivelsen side 45 og 46. Denne bør foregå senest midtvejs i forløbet, så det er muligt at rette op på eventuelle problemer.

Endvidere vil der være behov for samtaler med vejleder af kortere varighed ca. 1 gang om måneden, hvor man gennemgår relevant indhold i porteføljemappen (uddannelses-program og -plan, checklister, logbog etc.).

Logbogen skal ved ansøgning om specialistanerkendelse indsendes som dokumentation til SST.

Afdelingsspecifikke bilag

Bilag 1 Velkommen til Afd Y Skejby Sygehus sendes per mail inden ansættelsen. Indeholder introduktionsprogram.

Bilag 2 Program for uddannelses uger Skejby Sygehus; UL uger, fertilitetsuge, fødegangsuage, methoragi/hysteroskopi-oplæring.

Bilag 3 Fordeling af portefølje vurderinger